

Document del Comitè d'Ètica Assistencial d'Althaia sobre aspectes ètics i deontològics relacionats amb la pandèmia actual pel COV19

Com tots sabeu, la pandèmia de COVID-19 ha creat un **escenari inèdit** a la nostra àrea geogràfica, tant des del punt de vista social com sanitari. La pandèmia ha produït un **elevat nombre de persones infectades, amb un increment d'ingressos hospitalaris i de requeriment de la unitat de cures intensives** i es pronostica un increment important de casos en els propers dies.

La Direcció de l'hospital, seguint directrius del CatSalut i des de la responsabilitat ètica de planificar el millor possible els recursos disponibles per fer front a la pandèmia, ha dissenyat un **pla de contingència excepcional, comptant amb els professionals implicats, per tal d'augmentar la capacitat de resposta hospitalària i optimitzar els recursos de crítics per fer front a aquest increment d'ingressos desproporcionat.**

No obstant, es preveu que en les properes setmanes ens trobem en una **situació de desequilibri amb augment de necessitats i disminució de recursos**, pel que és èticament exigible establir uns **criteris de racionalització** similars als utilitzats a la “**medicina de catàstrofe**”, tot realitzant un cribratge de les persones maximitzant els que tenen **major possibilitat de supervivència**, sota un criteri de **justícia distributiva i equitat**.

En aquest sentit cal la col·laboració de totes les especialitats per tal **d'establir una correcta planificació anticipada** i permetre tractar el màxim nombre de persones amb possibilitats d'èxit, no malbaratant uns recursos escassos en persones en els que les opcions són mínimes, privant-ne a altres amb millor pronòstic.

En els propers dies sortiran **recomanacions de societats científiques com la SEMICYUC**, posicionaments ètics del COMB, on s'explicitaran criteris **per prioritzar els casos i maximitzar el benefici en el major nombre possible de persones**. Aquests documents volen **donar suport als professionals** i eximir **part de la responsabilitat de la greu càrrega emocional de les decisions** que hauran de prendre els propers dies.

Entenem que actuar d'aquesta forma genera als professionals **un distress moral i emocional molt important**, però hem de comprendre que la situació en la que ens trobem és excepcional i greu i si no ho fem amb **responsabilitat, professionalitat i de manera planificada** es perdran oportunitats per les persones.

Volem enviar un **missatge d'immensa gratitud** als professionals sanitaris, tant mèdics com d'infermeria, auxiliars, etc., com la resta de serveis centrals i de suport, **per la seva professionalitat, compromís i responsabilitat, ja demostrada aquests dies, i encoratjar-vos a seguir treballant amb responsabilitat perquè sou en aquests moments molt importants per a la institució i per la ciutadania, que confia en vosaltres com a referent.**

És un **moment de crisi** on els professionals tenim el **deure deontològic, ètic i professional d'ajudar al màxim de persones possible i als companys**, salvaguardant forces i energies per poder estar disponibles. Això voldrà dir fer llargues jornades laborals, estar lluny de les persones estimades, i estar disposat a actuar en **condicions subòptimes** pel que fa a descans, seguretat, i tot pel bé de la societat.

Els esperen de nosaltres **professionalisme, dedicació, saber fer i companyonia**, que són valors claus de la nostra professió.

Cal que ens protegem i protegem als altres companys i tinguem una **actitud de solidaritat i d'ajuda col·laborativa** amb la resta de professionals i hospitals. Cuidem-nos, demanem com ens trobem, si necessitem ajuda o suport. Alhora, s'està organitzant un **suport psicològic** per tal de prevenir el *burnout* i la fatiga per compassió.

La societat espera de nosaltres un **actitud prudent, calmada, intel·ligent i respectuosa** amb les persones i també de control; **no hem de ser alarmistes, ni fatalistes, però sí que tenim el deure d'informar i ser transparents** en les decisions. Potser haurem de comunicar que no hi ha recursos per a tothom i ho hem de poder explicar i informar de manera clara a la població per tal de mantenir la confiança dipositada en el col·lectiu sanitari.

Són **moments difícils**, però a les nostres mans està **fer-ho el millor possible**, per tal de **maximitzar el benefici per la major part de la població, amb criteris de justícia distributiva i equitat**.

Des de el govern s'ha decretat "**l'estat d'alarma**" i això té unes implicacions ètiques rellevants. Són uns moments excepcionals i greus que obliguen, en benefici del bé comú, a **prendre responsabilitats a diferents nivells**, no tan sols pública sinó també individualment, amb possibles **limitacions de la llibertat personal**. En l'àmbit sanitari pot implicar renunciar al dret a la conciliació, al dret al descans, al dret a la protecció i seguretat al treball, etc.

En aquest sentit, i pel que fa a la seguretat dels professionals, ens consta que des dels col·legis professionals, hospitals i altres institucions del país s'està treballant per **assegurar uns mínims de materials de protecció per protegir als professionals**. Amb tot, probablement serà insuficient i cal ser conscients que haurem de **racionalitzar material, reciclar i potser fer ús d'alternatives** per necessitat. Això genera **estrés als professionals i disconfort**, però demanem que sigueu conscients de la situació i de **la importància i valor social que teniu** en aquests moments no només **pel sistema sanitari**, sinó també **per la societat** en general, per les vostres famílies, els vostres pares... els companys. **No podem fallar!**

La literatura ens mostra com "**una resposta exitosa a una pandèmia dependrà en gran part de les actituds, habilitats i esforços dels professionals sanitaris**". Sobre el sistema sanitari i les professions sanitàries recau part de la resposta directa a la pandèmia.

Les **professions sanitàries** tenen un caràcter essencial i impliquen un deure d'atenció als malalts amb la finalitat de tenir cura d'aquests i, si és possible, guarir-los.

Aquesta **responsabilitat professional sanitària** no pot anar deslligada de la responsabilitat individual de la ciutadania en el compliment convençut de les recomanacions, de la responsabilitat de les autoritats sanitàries i, com a col·lectiu, responsabilitat social envers els altres.

Des del CEA us volem enviar **tot el nostre suport i, per descomptat, posar-nos a la vostra disposició** per ajudar-vos en els conflictes ètics que es puguin plantejar en la presa de decisions complexes durant la pandèmia.

Moltes gràcies a tots i endavant!

Olga Rubio, Àurea Autet, Ramon Rafat, Núria Terribas, Mª Jesús Navarro, Ignasi Carrasco i resta de membres del Comitè d'Ètica Assistencial Althaia.